

ОРАТОРСЬКЕ МИСТЕЦТВО

Кафедра культурології

Гуманітарно-педагогічний факультет

Лектор	Майданюк І.З.
Семестр	2
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Форма контролю	Залік
Аудиторні години	30 (15 год. лекцій, 15 год. практичних)

Загальний опис дисципліни

Дар слова – одне з найвеличніших надбань людини, що підносить її над світом усього живого. Кожна людина зацікавлена в тому, щоб уміти правильно і гарно розмовляти з колегами, друзями, рідними; коректно і переконливо вести дискусію; цікаво і розумно будувати свій виступ перед аудиторією. Усіх цих умінь та ще багатьох інших навчає наука, яка в сучасній системі української освіти поступово відроджується і, безумовно, міцно утверджується. Це – риторика, або ораторське мистецтво.

Ораторське мистецтво – це наука про закони управління мисленнєво-мовленнєвою діяльністю, тобто про закони, які визначають ефективність цієї діяльності. Риторика розвиває в людині цілу систему особистісних якостей: культуру мислення (самостійність, самокритичність, глибину, гнучкість, оперативність, відкритість мислення, ерудицію), мовлення (правильність, виразність, ясність, точність, стислість, доцільність), поведінки (ввічливість, тактовність, коректність, розкутість), спілкування (повага до співрозмовника через вивчення його інтересів, управління поведінкою аудиторії, залучення однодумців, відповідальність за своє слово) тощо.

Риторика сьогодні визначається як комплексна наука – вона інтегрує в себе з ряду суміжних дисциплін (логіки, філософії, психології, лінгвістики, літературознавства, етики, сценічної майстерності та ін.) такі змістові компоненти, які в системі визначають риторику.

Курс «Ораторське мистецтво» допоможе ознайомитися з історією і джерелами ораторського мистецтва, зразками промов якомога ширшого кола визначних ораторів минувшини і сучасності, методами риторичного аналізу текстів різних типів, визначати тему, тези, докази, операції, мовні засоби (тропи і фігури), доцільність кожного слова, навчитися самому, використовуючи свої знання і досвід інших промовців, продукувати тексти різних типів та промов на різні теми і для різних ситуацій,

виробити в собі уважне і критичне ставлення до свого мовлення і суспільної мовної практики.

Темати лекцій:

1. Риторика у сучасному вимірі. Історичні витоки риторики. Світова риторична спадщина.
2. Специфіка публічного мовлення. Структура діяльності оратора.
3. Концепція публічного виступу. Моделювання аудиторії. Стратегія і тактика публічного виступу.
4. Мовленнєвий закон у публічному виступі. Правила ефективної комунікації.
5. Основи евристики. Причини конфліктних ситуацій і способи врегулювання конфліктів.
6. Усна комунікація в сучасних формах.
7. Сучасне ділове спілкування.
8. Індивідуальний стиль оратора.

Темати практичних занять:

1. Предметне поле, завдання, значення і роль риторики. Історичні витоки риторики. Світова риторична спадщина.
2. Специфіка публічного мовлення.
3. Концепція публічного виступу. Моделювання аудиторії. Стратегія і тактика публічного виступу.
4. Мовленнєвий закон у публічному виступі. Правила ефективної комунікації.
5. Усна комунікація в сучасних формах. Телефонна розмова, дискусія, диспут, полеміка, дебати.
6. Причини конфліктних ситуацій і способи врегулювання конфліктів.
7. Індивідуальний стиль оратора.